

ROMÁN

AL
press

edice

KIOKAN

HANA WHITTON

PRSTEN
PRINCEZNY
JUDITY

FIGURKOU NA ŠACHOVNICI PŘEMYSLOVCŮ

edice
KIOKAN

ROMÁN

HANA WHITTON

PRSTEN
PRINCEZNY
JUDITY

FIGURKOU NA ŠACHOVNICI PŘEMYSLOVCŮ

edice

KLOKAN

Copyright © Hana Whitton, 2016
Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.

Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Copyright © Hana Whitton, 2016
Redakční úprava Otilie Grezlová
Grafická úprava obálky Tomáš Řízek
Elektronické formáty Dagmar Wankowska
Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,
v edici Klokan, 2016
shop@alpress.cz
Vydání první

ISBN (pdf) 978-80-7543-159-2

I.

„Na podobné posluhování by sis měl sehnat kuchtičky nebo služky, otče! Možná i komorné, ale... To není... práce vhodná pro královské dcery!“ Judita Přemyslovna se zlostně otočila, až jí plavé vlasy zavlály kolem hlavy jako lesklý závoj, a užuž chtěla zamířit ke dveřím, ale mladší sestra Anežka ji zadržela.

„Nevím, co je na tom tak špatného pomáhat při hostině, a štědrovečerní k tomu,“ namítla tiše. „Mně se ten tatínkův nápad docela líbí.“

„Ty aby ses ho nezastávala!“ odsekla jí rovněž tlumeným hlasem Judita. Otce, českého krále Přemysla Otakara I., si nechtěla pohněvat nejen proto, že to byl vladař a měl velkou moc. Milovala ho a trápilo ji, když se na ni rozhněval. Sama nechápala, proč se proti jeho nevinnému přání, aby královské dcery pomáhaly s obsluhou u štědrovečerní tabule a šly tak všem příkladem coby pravé ctnostné křesťanky, tak vášnivě vzbouřila. Potíž teď spočívala v tom, že nevěděla, jak vzít svá slova zpět a jak ustoupit, aby neztratila tvář.

„Nakonec bude ještě chtít, abychom těm jeho vzácným hostům omývaly nohy,“ sykla směrem k Anežce. Sestra sice mohla být mladší, ale Judita musela připustit, že měla překvapivě dospělé názory. Judita mívala někdy pocit, když se jí zahleděla do půvabné a vždy vyrovnané tváře, že ví přesně, co od života chce, a že toho také dosáhne. Judita snila o lásce a o krásném rytíři, který si pro ni jednou přijede jistě na bílém koni. Anežka však pokaždé po-

slouchala sestřiny romantické představy jen na půl ucha, ponořená do četby nějakého tlustého svazku, nepochybně vypůjčeného ze skriptoria premonstrátek z doksanského kláštera. Před několika léty ji tam poslali spolu se sestrou Annou na vychování a ona se tam ráda vracela.

Ach co, Anežka je ještě dítě, pohodila Judita při podobných úvahách hustou hřívou vlasů, jež měly barvu starého zlata a ve slunečních paprscích zářily měděným třpytem. Až dospěje do věku, kdy se každá urozená panna zasnoubí, pak bude mluvit jinak.

Jenže i Judita v hloubi duše věděla, jakkoliv si to nechtěla připustit, že by bylo možná lepší trávit dny zabořená v knihách než snít o nějakém hezkém rytíři. Bylo jí jasné, že si o tom hezkém rytíři na bílém koni může nechat leda zdát, protože ji – stejně jako Anežku – otec provdá tak, aby to bylo diplomaticky výhodné. A také aby to přineslo dosud mladému českému království politické jistoty. Takže si pro ni namísto toho vysněného nápadníka patrně přijede nějaký obstarožní bohatý a vlivný příslušník předního evropského rodu. Na Pražském hradě se určitě objeví v kočáře, protože do sedla by se už nevyhoupl. A stejný osud čeká i Anežku.

Ano, možná je lepší číst příběhy sepsané v knihách než je prožívat, protože se člověku alespoň nemůže nic stát a nedožije se zklamání a rozčarování.

„Ostatně proč ne?“ obrátila se k ní Anežka a hlas tentokrát příliš netlumila. „V Bibli přece stojí, že i sám Ježíš Kristus umýval nohy svým učedníkům!“ namítla vážně.

„Ty máš na všechno odpověď, Anežko!“ opáčila Judita, ale odporovat se jí neodvážila.

„Ano, Judito, tvoje sestra, byť mladší, má skutečně na všechno odpověď, a správnou k tomu,“ ozval se Přemysl

Otakar. „Jak už jsem řekl, na štědrovečerní hostině budeš spolu s ní vypomáhat při obsluze našich vzácných hostů. Chci tím ukázat, že jsem neztratil pokoru a že jsem nezpychl, třebaže jsem se z knížete stal českým králem.“

Konstancie, manželka Přemysla Otakara a Juditina a Anežčina matka, položila manželovi nenápadně drobnou dlaň na paži. Nechtěla, aby se nechal zbytečně unést hněvem. Ne nyní, o adventu.

Přemysl Otakar po ní střelil kosým pohledem, ale musel se v duchu usmát. Jeho mladá a okouzující choť uspěla pokaždé podobným nevtíravým gestem tam, kde ztroskotalo úsilí nejednoho zkušeného diplomatického poselstva. Mnozí se domnívali, že opustil svou první manželku Adlétu Míšeňskou proto, že mu sňatek s Konstancí, dcerou uherského krále Bély III., přinesl řadu politických výhod. Jistě, spojení s královským rodem Arpádovců, z něhož Konstancie pocházela, bylo výhodné a posílilo jeho královské ambice, ale proto si ji nebral.

Vedle Adléty se život proměnil v pouhý zvyk, v nudný stereotyp. A on chtěl žít naplno. Toužil znovu poznat lásku, toužil okusit vášeň. Prazil po tom prožít to vše znovu. Přál si opět vychutnat ten opojný pocit, vědomí, že na něj doma nedočkavě čeká krásná toužící žena, když se vrací z boje či z náročné diplomatické mise.

Ctil Adlétu, neboť to byla matka jeho dětí, ale nemiloval ji už. Odcizili se léty prožitými odděleně, ve vyhnanství, odkázání na milosrdenství příbuzných.

Tak to bylo, chtěl prostě začít znovu, a proto požádal o rozluky toho čistě formálního manželství s Adléťou, které spojovaly pouze dospívající děti. A přesto to lehké nebylo. Adléta použila veškerého vlivu, který měla, aby mu v odchodu zabránila. A ten vliv nebyl zanedbatelný, stejně jako moc Wettinů, z jejichž rodu pocházela.

V jednu chvíli se jí to málem podařilo. Na to však nyní myslet nehodlal.

Podíval se znovu na Konstancii a potom už jen mlčky pokynul dcerám, že mohou odejít.

„Jen ty mne dokážeš pokaždé odzbrojit,“ usmál se na Konstancii, když se za Juditou a Anežkou zavřely dveře, a vzal ji za ruku. Políbil ji do dlaně a pak si ji přitiskl na tvář, jako by zatoužil po pohlázení.

„Ach, neměl bys na ně být tak přísný, můj drahý! Strohých příkazů si jednou užijí od manželů jistě víc než dost!“ zasmála se Konstancie.

Přemysl Otakar se sice k jejímu smíchu připojil, ovšem jen krátce a po chvíli dodal: „Na vdavky budou muset obě pomýšlet opravdu záhy. Nebo to spíš já se budu muset starat. Je to velká zodpovědnost, vybrat jim ty pravé ženichy – někoho, kdo by je ctil a snad i miloval, a přitom znamenal pro České království mocenský i politický přínos. Zlatou bulou sicilskou jsem sice zajistil královský titul nejen sobě, ale také svému synovi a nástupci, to nicméně neznamená, že mám vyhráno. Byl bych bláhový něco podobného se byt' domnívat! Výhodným manželským svazkem Judity a Anežky s nějakým vlivným manželem se může, ne – musí postavení Přemyslovců ještě víc upevnit.“

Konstancie, která byla o jeho předběžné volbě zpravena, měla užuž na jazyku otázku, zda dospěl v tomto ohledu k nějakému zásadnímu rozhodnutí. Pak si to však rozmyslela. Bylo tu něco důležitějšího, nač bylo třeba se zeptat. A to, který z Otakarových synů se stane jeho následníkem na českém trůně.

Bude jím Václav, nebo Vratislav?

Jistě *jejich* Václav.

Ovšem... potíž byla v tom, že Přemysl Otakar měl ještě jednoho prvorozeného syna, Vratislava, z prvního manželství s Adlétou. A tenhle syn se začal čím dál hlasitěji dožadovat nástupnického práva. Jeho matka ho v tomto nároku samozřejmě vehementně podporovala, stejně jako celý jejich rodinný klan Wettinů.

Ještě před několika léty, v počátcích manželství s Otakarem, by se jí podobné obavy o nástupnictví svého prvorozeného nezmocnily. Jenže zažila něco, co ji přesvědčilo, že ani její mládí, krása či vznešený královský původ, ba ani Otakarova láska jí nemusí zajistit titul české královny a místo na pražském královském dvoře.

Adléta si totiž jednou, po létech odloučení, vynutila návrat po bok Přemysla Otakara. Pomohla jí v tom svým politickým vlivem jistě dcera Markéta, nyní dánská královna Dagmar. Konstancie na ty trpké chvíle nikdy nezapomene.

„Bude to jen na přechodnou dobu, to mi věř, Konstancie,“ ujišťoval ji tehdy zdrcený Otakar. „Pochop mě, prosím tě! Kdo jiný by mi mohl porozumět, když ne ty? Adléta prostě jen využila Markétina vlivného postavení – a nechci-li přijít o všechno, co jsem doposud tak pracně vydobyl, musím dovolit, aby se vrátila na Pražský hrad.“

„Budete spolu zase žít... jako manželé?“ odvážila se tenkrát zeptat, slzy na krajíčku. Byla v požeňnaném stavu a dítě se mělo přihlásit na svět každým dnem.

„Ach, moje nejdražší Konstancie! Jak se vůbec můžeš takhle ptát?“ A její královský choť ji tehdy něžně polaskal po hebké tváři. „Nemiluju ji přece. Už dávno ne. Víš dobře, že jsem pouze tvůj. Jen tobě patří moje srdce.“

Odštěhoval ji pak do přepychového paláce dole ve městě. Zanedlouho se narodil princ Václav, Adléta odjela a vše se zase vrátilo do starých kolejí a bylo, jak mělo být.

Jenže Konstancie se z té neblahé události poučila, a hlavně... nezapomněla. Pochopila, že nic není jednou provždy dané a vše se může obratem změnit.

Pohlédla nyní na Otakara a nedokázala skrýt napětí. Co když dá nakonec přednost Adlétinu Vratislavovi? Co když jeho bývalá manželka použila zase nějaký politický úskok, aby získala trůn pro svého syna?

„A kterého ze svých synů určíš za svého nástupce, můj pane?“ nevydržela to nakonec a otázala se ho zpříma.

„Jak se můžeš vůbec takhle ptát?“ obrátil se k ní překvapeně Otakar, jako kdysi před léty, když se ho zeptala na podstatu jeho soužití s Adlétou. „Našeho Václava přece!“

Konstancie v tu chvíli odhodila veškerou vážnou důstojnost, kterou jí předpisovala dvorská etiketa, naklonila se k Přemyslu Otakarovi a vtiskla mu na rty žhavý polibek.

Judita se zastavila uprostřed chodby a počkala na Anežku. Z komnaty, kde se odehrál ten ponižující rozhovor, téměř vyběhla a nechala mladší sestru daleko za sebou. Hněv však zvolna opadal. Otec má pravdu, pomyslela si pokorně. Neměla bych se vyvyšovat nad ostatní jen proto, že jsem královská dcera. Pýcha předchází pád, tak se to přece říká.

To už ostatně jednou zažila, i když vzpomínky na tu dobu jsou matné jako vzdálené obrysy hor v mlze. Kdysi před léty, jež se Juditě nyní zdály dávnou minulostí, i když to zase tak dávno nebylo, se musely s matkou odstěhovat z Pražského hradu.

Jedna z komorných jí tehdy uštěpačně, s jistou dávkou uspokojení prozradila: „Tvůj královský tatínek bude mít

teď jinou královnu, Judito! Tu, která na královský trůn po právu patří, protože se s ní oženil jako s první. Dřív, než jí jeho lásku odloudila uherská krasavice Konstancie!“

Jméno té služebné osoby, která záměrně vynechala oslovení „princezno“ před jejím jménem a o matce se vyjádřila jako o uherské krasavici, už dávno zapomněla a pátrat po něm ostatně ani nechtěla.

Po nějaké době se na Hrad zase všichni vrátili a nikdo se k té ostudné epizodě nadále nevracel. Avšak v Juditě zůstal ten trpký pocit ponížení, který v ní zasel zkušenost, že v životě není nikdy nic jisté. Možná i proto se zuby nehty bránila té pokorné úloze služebné obsluhující u vánoční tabule. Jako by se někdo bolestně dotkl dávno zacelené rány.

Náhle v ní zahlodaly výčitky svědomí. Co kdyby nyní odbojnou tvrdohlavostí přivolala zase na svou rodinu kletbu těch dávných časů?

Rychle se otočila.

„Prosím tě, proč jsi tak rychle vyrazila na chodbu? Sotva ti stačím,“ postěžovala si zadýchaně Anežka, když ji konečně dostihla. Tváře měla zrůžovělé a lesklé tmavé vlasy, které si nechala rozpuštěné, jí povlávaly kolem půvabného obličejce. Anežka se naštěstí narodila až po tom ponižujícím pádu z královské slávy. Nikdo jí o tom z pochopitelných důvodů příliš mnoho nevyprávěl. Věděla však, že má nevlastní sourozence. Kdo by také neslyšel o dánské královně Dagmar, dříve Markétě, dceři Přemysla Otakara a Adléty Míšeňské?

Juditě bylo jasné, že Anežka svým způsobem nevlastní sestru potají obdivuje. Královna Dagmar zatím dokázala mnohé – pomáhá chudým a nemocným a u svého královského manžela oroduje za ty, kdo upadli v nemilost. Ovšem Judita si dobře pamatovala ten chladný pohled,

kterým ji kdysi při náhodném setkání v Praze královna Dagmar obdařila.

Dagmaře byl skutečně dán do vínku dar královského majestátu, takže v člověku dovedla vyvolat pocit méněcennosti.

Vedrala ses na místo, kam nepatříš, jako by tehdy říkal její chladný pohled.

Judita rychle zaplašila tu trpkou vzpomínku. Markéta, tedy královna Dagmar, je dávno zpátky v Dánsku a Adléta zase v Míšni. Prý se tam uchýlila do kláštera Svatého kříže, tak nač se tím zbytečně trápit?

Judita se nyní obrátila k Anežce, na rtech poněkud provinilý úsměv, v očích prosbu o odpuštění. „Snad jsem chtěla utéct sama před sebou,“ přiznala se, i když dost neochotně.

Anežka se s úlevou zasmála. Nechtěla si sestru pohněvat a obávala se, že se jí to těmi poznámkami při rozhovoru s otcem povedlo. Blížily se Vánoce a ona se na ně nesmírně těšila a toužila prožít je v klidu, ne hašteřením se starší Juditou. Byla proto ráda, že je mezi nimi vše tak, jak bylo doposud.

„To se někdy stane každému, že zatouží utéct sám před sebou,“ souhlasila Anežka. Od úst jí s těmi slovy stoupal bělostný obláček sraženého dechu. Tak chladno bylo v této chodbě, kterou věčně profukoval ledový průvan.

Judita objala sestru kolem ramen. „Pojď, půjdeme do svých komnat a domluvíme tam podrobnosti toho otcova záměru. S nějakým novým slavnostním rouchem, v němž jsem k Vánocům doufala, se asi v tom případě můžeme rozloučit.“

Anežka zaklonila hlavu a dala se do smíchu. Tmavé vlasy se jí přitom svezly na útlá ramena a sklouzly po nich jako lesklá záplava. „Myslím, že to nebude tak zlé,“

namítla po chvíli, když se utišila. „Hosty budeme sice obsluhovat v prostém šatě, ale na půlnoční mši půjdeme ve slavnostním rouchu. Matka už sezvala kupce se vzácnými látkami a také klenotníky, abychom si mohly vybrat.“

„A na kdy je matka pozvala ke dvoru?“

„Měli by tu prý být za pár dní. Já myslela, že ti to také řekla.“

„O něčem se zmínila,“ připustila Judita, které bylo jasné, že je sestra o průběhu letošních Vánoc zpravena mnohem lépe než ona. Existoval pro to pádný důvod – proslýchalo se, že chce Přemysl Otakar právě o letošních Vánocích oznámit Anežčino zasnoubení. A proslýchalo se rovněž cosi o synovi římského císaře Fridricha, ale ani jedna ze sester, ba ani nikdo z ostatních sourozenců to nevěděl přesně.

Juditu při tom pomyšlení opět bodl žárlivý osten. Anežka byla mladší, a přesto už bude mít ženicha. Zato na mne nikdo nemyslí, mne se nikdo ani nezeptá, zda pomýšlím jako nejstarší královská dcera na vdavky! Ale kdo ví, usoudila, a přitom jí svítla nová naděje. Třeba i mně o letošních Vánocích vybere otec manžela. Bude to jistě mladý a krásný rytíř, o němž tak dlouho sním, a přijede si pro mě na bílém koni.

„Pojď, kdo bude v našich komnatách první!“ vyzvala zvesela sestru, sama dosud v zajetí toho vábného snu.

Na nic nečekala, popadla sukně do hrstí a rozběhla se ledovou a nevlídnou chodbou, kterou se služebnictvo před Vánoci poněkud marně pokoušelo zútulnit bohatou výzdobou z chvojí.

* * *

Konstancie se s trhnutím probudila z hlubokého, ale krátkého spánku. Natáhla štíhlou paži a dotkla se zlehka Otakarovy hrudi. Pevně jí sevřel ruku ve své.

Konstanciino nitro zaplavil slastný pocit štěstí, jistoty a bezpečí. Milovala svého královského chotě Přemysla Otakara a byla mu i po létech vděčná, že se k ní po tom krátkém, vynuceném intermezzu s Adlétou zase vrátil.

Ted' už je nic nerozdělí! Nikdy.

Opřela se o loket a zahleděla se Otakarovi do tváře osvětlené jen matnou září dohořívajících svící a pablesků z krbu. Nemilosrdně mu odhalila vrásky kolem očí a hluboké přísné rýhy, jež mu střežily ústa a neskryl je ani vous. Starosti, léta bojů o královský trůn i nekončící pře s Adlétou si na něm vybraly svou daň. Vlasy a vous mu protkaly stříbrné nitky šedin, stejně jako i husté chloupky na široké hrudi. A přesto ji nepřestával přitahovat svou zralou mužností. Stačilo jediné objetí, mnohdy pouhý dotyk, stisk jeho pevné paže, aby v ní vzplál plamen touhy. Mnozí viděli v jejich sňatku pouhý politický kalkul, ale nebylo tomu tak. Jiní v něm zase spatřovali pouhou hříšnou vášeň, vilnou touhu stárnoucího muže, které obratně využila hezká mladá dívka. Avšak ani tak tomu nebylo, protože se do sebe s Otakarem prostě zamilovali.

Někdy jí naháněl trošku strach, někdy se jen nerada podvolila jeho autoritě, ale milovat ho nikdy nepřestala, stejně jako on ji, a jejich manželství bylo šťastné, třebaže muselo neustále překonávat překážky a řešit problémy.

Jako třeba nyní ten, kdo dosedne po Přemyslu Otakarovi na dědičný český trůn. Zda Adlétin Vratislav, nebo její Václav.

Jistě, bude to Václav, alespoň Otakar to slíbil, ale Konstancie věděla moc dobře, že Adléta se bez boje nevzdá. Dělala doposud vše možné, aby jim znepríjemnila život.

Otakar se už jistě také rozhodl, za koho, jak a kdy prodá své dcery, aby podpořil rozrůstající se moc Přemyslovců a hlavně budoucího krále Václava, pokračovala dál v myšlenkách. U druhorozené dcery Anny si byla jeho volbou téměř jistá. Jejím ženichem se měl stát slezský vévoda Jindřich II., řečený Pobožný, do něhož vkládala polská šlechta velké naděje jako do sjednotitele národa. Vkládal je do něj rovněž Přemysl Otakar, i když jeho naděje byly poněkud jiného druhu. Pokud si Jindřich vezme Annu, pomůže svému českému královskému tchánovi jistě oslabit nebezpečně se rozrůstající moc Děpoliců, vedlejší přemyslovské větve, která se uchýlila právě do Slezska. Otakar by je patrně nepronásledoval, nebýt toho, že změnili svá politická stanoviska. Zpočátku sice podporovali zájmy přemyslovského rodu, ale právě že jen zpočátku. Nyní se přiklonili na stranu Wettinů, a tím pádem na stranu Adléty Míšeňské. A to byla značně ošemetná situace.

Také vhodný sňatek Judity a Anežky bude za daných okolností mocnou zbraní.

„Vyhlásíš o letošních Vánocích oficiálně zasnoubení některé z našich dcer? Myslím Judity nebo Anežky?“ zeptala se ho po chvíli. Nyní nastal pro podobnou otázku ten pravý okamžik.

Přemysl Otakar se usmál a pohladil Konstancii po hustých černých vlasech. V odlesku dohasínajících plamenů z krbu se třpytily sytým kovovým leskem, ale hebké byly jako hedvábí. Neodolal a začal si jednu z jejích kadeří navíjet na ukazovák.

„Pro všechny ty přípravy na letošní Vánoce nám nezbyl čas na důvěrný rozhovor,“ řekl nezvykle tiše, téměř něžně. „O sňatku našich dcer jsme spolu sice mluvili, ale konečné rozhodnutí mezi námi dosud nepadlo, i když

jistě tušíš, kdo to bude. Annu dám Jindřichovi Druhému, slezskému knížeti. Je mým přáním, aby se do Slezska vydala ještě před Vánoci.“

„Myslela jsem si to. Je to dobrá volba, Otakare,“ přikývla Konstancie. „A Judita s Anežkou?“

„Anežku hodlám provdat za syna římského císaře Fridricha.“

„Za toho Štaufa? Za Jindřicha Sedmého?“ užasla Konstancie. Překvapilo ji to, i když i v tomto případě věděla, jakým odvážným plánem se její choť zaobírá. Jistě, politicky by to byl výhodný sňatek, ale každý přece ví, jaká pověst obestírá Fridrichův císařský dvůr. Vydržuje si tam prý celý harém. A to jako matka mladičké dcery slyšela opravdu nerada.

„Nu, já vím, tvoje volba by to asi nebyla, nejt o císařova syna,“ poznamenal s potutelným úsměvem Otakar. „Ale je to... vynikající partie.“

„Hm,“ hlesla nepřesvědčivě Konstancie. „Není na *podobný* sňatek naše Anežka přece jenom trochu... mladá?“

„To nepopírám. Ale myslel jsem i na to. Na nějakou dobu ji pošlu k vídeňskému dvoru vévody Leopolda. Doplní si tam vzdělání, získá potřebnou společenskou obratnost.“

„Anežka si podle mě vzdělání doplňovat nemusí. Mluví přece několika jazyky. Vsadím se, že jistě předčí i toho tvého Jindřicha. A totéž platí o jejím vystupování. Je dokonalé!“ bránila Konstancie vášnivě dceru.

„Já vím, já vím..., ale... bude to tak lepší, nemyslíš?“

Konstancie jen pokrčila nahými rameny. Tmavé vlasy se jí přitom svezly na plná ňadra. Nakrátko se oba ponořili do mlčení, každý sám se svými myšlenkami.

„A co Judita? Se kterým z rytířů myslíš na ni?“ prolomila nakonec ticho Konstancie, protože jí zvědavost nedala.

Přemysl Otakar se pobaveně zasmál a nechal sklouznout pramen Konstanciiných vlasů ze silného prstu.

„Té jsem vybral korutanského vévodu Bernarda,“ odpověděl.

„Bernarda Sponheimského? Toho?“ Z Konstanciina hlasu zazněl i tentokrát nesouhlas. „Já sice vím, že také o něm padla zmínka, ale...ten je přece o dobrých dvacet let starší než naše Judita!“

„Ach, má milá, kdo jiný než ty by měl vědět, že to není na překážku dokonalého manželství? Ba naopak,“ nezdržel se Otakar poznámky. S Konstancií je dělil ještě větší věkový rozdíl. „Bernard se poté, co se ujal po smrti bratra Ulricha vlády na korutanském vévodství, pro samé povinnosti nestačil oženit a nyní to hodlá co nejdříve napravit. Touží po dědici. A my zase po dobrých vztazích se strategicky důležitými Korutany.“

„Ach, Otakare, neměl bys mluvit jako nějaký handlír,“ namítla pobouřeně Konstancie. „Jde přece o naše dcery! O jejich život, o jejich štěstí!“

Přemysl Otakar se k ní rychle sklonil a sevřel ji v náručí. „Chci spojit jen příjemné s užitečným, to mi věř, Konstancie. To proto jsem uspořádal tuhle vánoční slavnost, na niž jsem všechny sezval. To proto budou naše dcery obsluhovat hosty, mezi nimi své nastávající, u štědrovečerní tabule. Je to nejen gesto vyjadřující křesťanskou pokoru, ale mohou se tak seznámit se svými budoucími manžely. Nechám na nich, aby rozhodly, zda je pro ně moje volba přijatelná, nebo zda ji považují za... nemožnou obět’.“

Konstancie se mu zadívala upřeně do tváře a pohlédla mu do očí. Přečetla si v nich, že její manžel mluví pravdu.

Cítila přitom, jak v ní vzrůstá touha. Než se jí však zcela poddala, zašeptala: „Věřím ti, Otakare. Věřím, že bys našim dcerám nepřipravil osud plný bolesti a utrpení.“

II.

Judita se zahleděla do zrcadla a upravila si v plavých vlasech zlatou čelenku posetou rubíny a drobnými perličkami. Dostala ji k narozeninám a opravdu moc se jí líbila. Hodlala se jí ozdobit o letošních vánočních svátcích, ale k té prosté svrchní sukni služtičky z kuchyně se tenhle drahocenný šperk prostě nehodil. Nehledě na to, že by si ho patrně ani vzít nesměla.

„Vás zdobí nedotčená krása, nevinné mládí a královská urozenost, dívky,“ kázala jí a Anežce matka s přísně vztyčeným ukazováčkem. „A kromě toho k prostému šatu jídlonoše šperky vůbec nepatří.“

Judita si povzdychla, strhla si zlatý kroužek rázným pohybem z hlavy a obrátila se k Anežce: „A víš co? Když chce tatínek, abychom vypadaly jako služky, zařídím se podle toho! Nač mi budou šperky? Nač nákladné ozdoby? Ostatně stejně nám je zakázali!“

Anežka se sestřině rozhorlení zasmála. „Na šatu přece nesejde, Judito. Rozhodující je, co chováš tady, v srdci! A ve své duši!“ S těmi slovy si přiložila dlaň na hrud’.

Judita musela s nelibostí uznat, že Anežce sluší i ta pytlovitá svrchní sukně kuchtičky, do které se navlékla, nebo spíš do které ji navlékli. S rukou přitisknutou k ňadrům připomínala světici z deskového obrazu, zdobícího kapli či nějaký klášter.

„A pak, Judito . . . , tobě to náhodou sluší!“ dodala Anežka a změřila si sestru hodnotícím pohledem, „Opravdu!“

Judita se jí zkoumavě zahleděla do tváře, aby zjistila, zda si z ní sestra neutahuje. Anežka to ale podle všeho myslela vážně. Judita zamířila k zrcadlu a znovu se na sebe zadívala. Modrá svrchní sukně jí doopravdy docela slušela, i když měla do královského purpuru krumplovaného zlatem hodně daleko. Plavé vlasy, které nyní nepoutala zlatá čelenka, se jí svezly na ramena a spadaly jí v měkkých vlnách téměř až k štíhlému pasu. V tu chvíli si uvědomila pravdivost tvrzení, že příliš okázalé šperky často upoutají pozornost spíš na sebe než na svou nositelku.

Zvesela se zatočila kolem dokola, až jí dlouhá sukně zavířila kolem štíhlých kotníků, a tleskla do dlaní. „Možná to bude docela zajímavé, vidět vše jinak, nezúčastněným očima,“ zvolala. Dobrá nálada se jí vrátila, takže se na vánoční oslavy začala opět těšit.

„To jistě,“ přikývla Anežka.

„Tak honem, honem!“ pobízela je matka, která se v tu chvíli objela ve dveřích. „Už vás s otcem netrpělivě vyhlížíme!“

Judita s Anežkou už na nic nečekaly a rychle se vydaly do hodovní síně.

Korutanský vévoda Bernard II. Sponheimský se pohodlně opřel o vyřezávané opěradlo velkého křesla. Usadili ho na čestném místě u královské tabule, a tak se ze všech sil snažil potlačit únavu, které se tentokrát po dlouhé cestě nemohl zbavit, navzdory vydatnému odpočinku.

Stárnu, pomyslel si pobaveně, avšak vzápětí si uvědomil, že na tom konstatování nic zábavného není. Ty tam byly doby, kdy mohl bezstarostně užívat tuhle rádoby vtipnou floskuli.

Bylo mu už třiatřicet let a dosud se nestačil oženit, dosud neměl syna a dědice. Jistě, byly tu vladařské povinnosti, když náhle zemřel jeho starší bratr Ulrich. Musel se po něm ujmout vlády nad korutanským vévodstvím. Na všechno byl sám, a tak mu na manželství nezbýval čas. Do této vánoční návštěvy Prahy vkládal velké naděje – český král Přemysl Otakar I. se totiž netajil tím, že by v Bernardovi jednou rád viděl zetě. Bylo to jen pár narážek, mlhavých dosud a nezávazných, ale přesto nadějných. Je to jako v té pohádce, usmál se Bernard pro sebe. Kterou asi ze svých čtyř dcer mi král dá? Annu prý již před Vánoci poslal za jejím ženichem Jindřichem do Vratislavi.

Dosud ani jednu z nich neviděl, ale předcházela je samá chvála – byly prý nejen krásné, ale také chytré, vzdělané a plné křesťanské pokory a laskavosti.

Bernard se zadumal a pohrával si s velkou zlatou číší.

Bylo by dobré konečně se usadit. Oženit se a založit rodinu. Za pár let mne už žádná – i přes můj vznešený titul a bohatství celého korutanského vévodství – nebude chtít.

Ovšem, je tu ještě Truda. Bernard se zachmuřil.

Pokusil se tu představu rychle zapudit. Na tuhle epizodu ze svého života, která se vlekla nebezpečně dlouho, zrovna pyšný nebyl. Když o tom nyní znovu přemýšlel, tak se vlastně nemohl dopátrat, jak to celé vpravdě začalo. Jeho bratr Ulrich, korutanský vévoda, zemřel náhle a Bernard se musel rychle, vlastně ze dne na den, ujmout vladařských povinností. Ve stejném spěchu mu představili dvořany, mezi nimi také jistou Emilií, obstarožní rozložitou matronu, která tvrdila, že je Ulrichova, a tím pádem i Bernardova vzdálená sestřenice, již Ulrich pozval právě ke dvoru. Bílým šátkem lemovaným jemnou

krajkou zamáčkla slzu, když tuhle jí mavou historku Bernardovi vyprávěla.

„Přijela jsem ale pozdě,“ zalkala. „Draheho Ulricha už neuvídím! Slíbila jsem, že mu představím svou dceru Trudu, a ani na to nedojde!“ S těmi slovy opět vyrazila táhlý vzlyk a popostrčila před sebe nevysokou dívku kypřých tvarů, ale hezkých, i když nevýrazných rysů. Truda měla modré oči a vlasy plavé tak, že se zdály téměř bílé. Kulaté tváře zdobil nachový ruměnc, a když se na Bernarda usmála, objevily se v nich milé dolíčky.

„Nebesa nám však seslala tebe, můj pane,“ pokračovala pak Emilie chvatně. Po slzách nebylo náhle ani památky. „A já pevně věřím, že dostojíš slibu danému tvým zesnulým bratrem a postaráš se o nás. O mne i o mou dceru Trudu.“ S tím jí znovu popostrčila vpřed.

Bernarda, který ty dvě viděl poprvé v životě, tehdy ani nenapadlo ověřit si pravdivost Emiliiných slov. Ulrichova smrt ho zdrtila a nové povinnosti mu zabraly veškerý čas. Právě teď se nemohl zaobírat nějakými složitými rodinnými svazky.

Uvěřil Emilii.

Její dcera Truda se mu stala nevtíravou společnicí. Tedy alespoň zpočátku. Byl tomu celkem rád, protože na něj občas doléhala samota. Spravovat vévodství bylo náročné, takže býval často vyčerpaný, a bylo příjemné najít si nějaké rozptýlení. Když Emilie zemřela, cítil povinnost postarat se o Trudu, která zůstala sama. A to i přesto, že už měl v té době o jejich byt' vzdáleném příbuzenství značné pochybnosti.

„Ach, Milosti, jestli byla tahle osoba, tedy paní Emilie, Ulrichovou sestřenkou, pak já jsem spřízněn s uherským králem, protože se můj kůň napil z kaluže před jeho palácem v Budíně!“ ušklíbl se Jacob, velitel Ber-

nardovy strážce a špeh v jedné osobě. Jacob se totiž sblížil s Trudinou komornou Katrinou, a tím pádem se dozvěděl mnohé.

Bernard jeho varovných slov nedbal, protože si na Trudu svým způsobem zvykl.

Pak se Truda jednou zdržela do noci ve vévodském paláci a snad to tehdy způsobila přemíra vína, snad ta tíživá samota... prostě zůstala až do rána a další společně strávené noci nebyly výjimkou.

Stali se z nich milenci, ale Bernard dobře věděl, že Trudu nemiluje a nikdy se s ní neožení. Potřeboval ji, to ano, ale tím to začínalo a také končilo. Okouzlení z tohoto milostného dobrodružství rychle vyprchalo a Bernard dospěl k závěru, že vztah s Trudou musí ukončit. A čím dříve, tím lépe.

Věnoval jí pěkný dvorec v horském Obervellachu, dostatečně vzdáleném a po většinu roku odříznutém od vévodského sídla v Klagenfurtu.

„Věřím, že mne pochopíš, Trudo,“ řekl jí tehdy. „Je prostě neúnosné, abychom takto pokračovali dál. Musíme jít každý svou cestou.“

Truda jen přikývla, pokorně sklopila hlavu a odstěhovala se i s Katrinou do Obervellachu.

Bernard si oddechl. Usoudil, že si tam jistě najde vbrzku ženicha, a rozhodl se, že jí v takovém případě dá ještě tučné věno.

Jenže se zmýlil. Všechno to mělo být jinak.

Truda se v obervellašském dvorci rychle zabydlela, ale potom se vrátila do Klagenfurtu. Tvářila se jakoby nic. „Přijela jsem se jen přesvědčit, můj pane, zda ti nic nechybí,“ řekla mu významně se svůdným úsměvem. Na první pohled bylo patrné, že jí pohodlný život v Oberve-

Ilachu svědčí – přebujelými tvary se začínala nebezpečně podobat své matce.

Nezdržela se sice dlouho, zato se vracela s pravidelností nepříznivého počasí, i když pochopila, že její role vévodovy milenky skončila. Dospěla k mylnému závěru, že nastal nejvyšší čas, aby zaujala nové, důstojnější postavení – postavení vévodovy choti. Neřekla to sice nahlas, ale chovala se podle toho.

Bernard pochopil, že musí zakročit, aby se nestal terčem posměchu vlastních poddaných. Jednou si vzal Trudu stranou. „Tohle musí přestat, Trudo,“ řekl jí vážně. „Tvé chování je nevhodné. Něco takového se prostě... nesluší. Cožpak jsi nepochopila, že je mezi námi konec? Vrať se do Obervellachu a najdi si tam ženicha!“

Odběhla tehdy s pláčem. Nějaký čas ji neviděl, ale vracet se nepřestala, i když její návštěvy řídly a byly povětšinou formální.

Bernard si nyní opět s novou naléhavostí uvědomil, že i tomu musí učinit přítrž, když si teď možná přivede do Klagenfurtu nevěstu.

„Zamyslel ses, pane, a na tváři se ti zračí chmury. Naše víno ti je jistě vmžiku zaplaší. Dovolíš, abych ti dolila prázdný pohár?“

Bernard sebou trhl téměř polekaně a rychle vzhlédl. Dívka, která se k němu skláněla, byla soudě podle prostého šatu pouhá služebná, ale krásu by jí mohla závidět nejedna královská dcerka.

„Jistě, budu rád,“ vykoktal ze sebe a vzápětí se zastyděl za svou neobratnost.

Dívka se na něj sladce usmála. V plných rtech se jí zatřpytily bělostné zuby. Ten okouzlující úsměv se jí však nejprve zrodil kdesi na dně velkých tmavých očí, jejichž

dlouhé řasy jí vrhaly na zruřovělé tváře oblý stín, když mu soustředěně dolévala pohár až po okraj. Měla hezky tvarované ruce s dlouhými štíhlými prsty a Bernard náhle zatoužil uchopit tu útlou dlaň a sevřít ji ve své.

Než však stačil postavit naplněnou číši, kterou si od ní vzal, na stůl pokrytý vyšíváním ubrusem, byla krásná služebná ta tam. Zahlédl jen, jak se její štíhlá postava proplétá mezi stoly. Plavé vlasy barvy starého zlata jí přitom zavlály kolem hlavy jako třpytivý závoj.

„Zamiloval ses snad, pane Bernarde? A hned na první pohled? Už podruhé opakuji přípitek na počest našeho hostitele, Jeho Milosti krále Přemysla Otakara Prvního, ale ty jako bys mne neslyšel!“ Bernardův soused Sigismund z Falkenbergu, už poněkud podroušený, se dal do chraplavého, opileckého smíchu.

„Kdo ví?“ odpověděl mu v žertu Bernard. „A na počest našeho hostitele si rád připiji!“ S tím také pozdvihl pohár k připitku.

V hloubi duše však věděl moc dobře, že jsou Sigmundova slova, pronesená v pouhém žertu, pravdivá.

Na slavnostní štědrovečerní hostině uspořádané českým králem Přemyslem Otakarem I. se skutečně zamiloval. Ne do jedné z jeho dcer, s nimiž se dosud ani nesetkal, ale do prosté služičky s tvářmi anděla a vlasy jako zlaté hedvábí.

Jacob se lenivě opíral o širokou věž dveří vedoucích do hodovní síně a pozoroval nezúčastněně ruch, který uvnitř panoval. Hned při příjezdu na Pražský hrad sice odevzdal spolu s ostatními z doprovodu korutanského vévody Bernarda u hradní brány zbraně, ale jako vždy si ponechal dvě dobře skryté dýky – jedna ho tlačila na lýtku, za-

strčena nenápadně ve vysoké kožené botě, ta druhá ho chladila na zádech pod kabátcem, zasunutá za širokým opaskem. Dodávalo mu to uspokojujivý pocit bezpečí. Český král Přemysl Otakar se sice choval přátelsky, ale člověk nikdy neví. Doba byla neklidná a o nemilá překvapení nebyla nouze. A Jacobovým úkolem bylo ochraňovat v první řadě korutanského vévodu. Jacobův rod sloužil Sponheimským po celé generace, jeho děd i otec byli veliteli stráže Heřmana Sponheimského, Bernardova otce. Když se po něm ujal vlády nad Korutany Bernardův starší bratr Ulrich, stanul v čele vévodské stráže Jacob. Po Ulrichově náhlé smrti pak zůstal ve službách jeho nástupce Bernarda, kterému se stal věrným druhem. Zapřísáhl se, že se jeho pánovi nesmí nic stát, a to nejen proto, že dosud nemá syna a dědice, který by po něm přejal vládu. Viděl v něm blízkého přítele a nechtěl, aby Korutanské opustil stejně nečekaně jako Ulrich.

Přejel nyní opět ostřížím pohledem shromážděné hosty, avšak nic podezřelého nespatriil. Dopřál si proto pořádný doušek z velkého poháru. Víno bylo lahodné a silné, takže vbrzku pocítil, jak se mu klíží víčka příjemnou únavou. Také nohy měl najednou jako z olova. Věděl však, že to nezpůsobilo pouze to víno. Žádný div, usoudil posléze, cesta z Korutan byla v zimě náročná a hlavně nebezpečná, a tak toho mnoho nenaspal. Chvilky spánku ukrádal pouze hluboko v noci, když se přesvědčil, že Bernardovi ani jeho doprovodu nehrozí žádné nebezpečí.

Opět se rozhlédl pozorně po hodovní síni. Usoudil na konec, že tady, pod ohranou českého krále, se jeho pánovi nemůže nic stát. Rozhodl se proto, že za takových okolností může službu s klidným svědomím přenechat svému zástupci Lotharovi, aby se mohl konečně pořádně vyspat.

Ještě jednou se ale pro jistotu zahleděl do hodovní síně. V tu chvíli jeho pozornost upoutala půvabná dívka, která dolévala hodovníkům víno. Její rozpuštěné plavé vlasy se ve světle svíce zaleskly jako zlatý plamen. Podle dívčina prostého šatu usoudil, že to musí být služebná. Ani volná a nepadnoucí svrchní sukně však nedokázala skrýt oblou křivku jejích boků a ňader, ani štíhlý pas.

Jacob vmžiku na únavu zcela zapomněl. Dívku tak krásnou dosud nespatriil. Musí ji poznat, musí se s ní seznámit.

Spěšně dopil pohár až do dna a potom se začal proplétat mezi hosty zabranými do družného hovoru, aby dostihl tu neznámou krásku.

Takovou příležitost si nesmím nechat ujít, pomyslel si. A nejen proto, že je ta dívka tak okouzlující.

Občas, a v poslední době čím dál častěji, ho napadlo, že by bylo hezké, kdyby na něj doma v Korutanech někdo čekal. Kdyby se měl kam vracet. Jeho domovem byla staromládenecká komůrka vedle stájí, pohodlná sice, ale nezútulněná ženskou rukou. Radím Bernardovi, aby se oženil, ale také já bych měl pomýšlet na ženitbu, blesklo mu hlavou.

Nemládl, byl starší než Bernard, toho si byl moc dobře vědom, a i nyní si rukou přešel podvědomě po vousu, jako by chtěl spočítat všechny ty stříbrné nitky, které mu ho protkaly.

Jistě, byla tu Katrina, komorná paní Trudy, ale s ní a s Jacobem se to mělo asi stejně jako s Trudou a Bernardem. Seznámili se spolu na korutanském vévodském dvoře, kam se Truda, a s ní ovšem i její komorná Katrina, obratně vetřela.

Jenže Bernardovi se záhy začaly zajídat okázalé projevy Trudiny lásky. Dělala si na něj přehnaný nárok a chovala se, jako by byla jeho zákonitá choť a korutan-

ská vévodkyně. A do tohoto postavení měla hodně daleko, to viděl každý, jen ona patrně ne. A tak jí nakonec věnoval pěkný dvorec nahoře v horách v Obervellachu a Katrina tam musela odejít s ní.

Jacobovi tehdy spadl kámen ze srdce, protože se pro něj Katrina stávala čím dál větší přítěží, stejně jako Truda pro Bernarda. Štěstí mi přálo, pomyslel si s ulehčením, a proto se nebránil, když ho Bernard určil jako velitele Trudina doprovodu. Věděl, že se za pár dní do Klagenfurtu zase vrátí, tak co!

Cesta do hor však byla dlouhá, únavná, a hlavně k uzoufání nudná a Katrina toho využila. Přitočila se k němu hned zpočátku a bavila ho zábavnými historkami ze služby. Proč od sebe odhánět příjemnou společnici, řekl si tenkrát. Zanedlouho budeme v Obervellachu, a tím to skončí.

Jenže člověk míní a Pán Bůh mění. V horách je zastihla bouře, takže se museli po dva dny zdržet v zájezdním hostinci. A tam se za dlouhých večerů nad pohárem vína s Katrinou znovu sblížil víc, než by se slušelo.

Nehnula se potom od něj po celý zbytek cesty, a Jacob pochopil, že se dopustil osudové chyby. Jenže on, na rozdíl od Bernarda, nevlastnil pěkný dvorec, na který by mohl Katrinu uklidit. A ta v jejich společném putování spatřovala mylně něco jako zasnoubení. „Od nynějška půjdeme společnou cestou, můj drahý Jacobe, a nic nás už nerozdělí,“ zašeptala vášnivě, když mohli konečně znovu pokračovat do Obervellachu.

To určitě, pomyslel si Jacob a Obervellachu se pak vyhýbal jako čert kříži. Ale Katrina si vždycky našla nějakou záminku pro výpravu do Klagenfurtu. Jednou potřebovala její paní stuhy a nové závoje, jindy prý zase poslala Katrinu pro štůček sukna či vonné masti. A tak

se ten jejich vztah vlekl nemile dál, protože Jacob si nedokázal odepřít chvilky žhavé vášně s Katrinou. I když moc dobře věděl, že si ji nikdy nevezme a že s tím musí něco udělat. Pokud se kdy ožení, pak s nějakou nevinnou, svěží a nedotčenou dívkou, právě takovou, jakou zahlédl nyní při štědrovečerní hostině na dvoře českého krále.

Rychle přelétl hodovní síň pohledem, aby neznámou krásku vyhledal. Zdálo se ale, že dívka kamsi zmizela. Srdce se mu sevřelo zklamáním tak hlubokým, až ho to samotného překvapilo. Hodlal se sice jednou oženit, ale nikdy se nechtěl nechat spoutat citem. Láska člověka připraví o svobodu, ušklíbl se v duchu, a přesto po ní nyní zatoužil.

Vtom se okouzující služtička, tváře půvabně zardělé, opět vynořila odněkud z kuchyně, v ruce plný džbán.

Jacob na nic nečekal a rychle k ní zamířil.

„Naliješ trochu vína unavenému veliteli vévodské stráže, krásná paní?“ zeptal se jí.

Judita ho obdařila líbezným úsměvem. „S radostí, můj pane.“ Nová role, kterou jí určil otec, se jí začínala docela líbit. Hosté, které neznala, protože jí tentokrát nebyli představeni, se k ní chovali zcela přirozeně, neboť netušili, že jim víno dolévá nejstarší dcera Přemysla Otakara I.

Vzala si od Jacoba prázdnou číši a obratně mu ji dolila z plného džbánu.

Jacoba vzrušila blízkost ženy tak krásné. Její vůně, sladká a omamná, ho slastně obestřela jako hebký obláček. Její plavé vlasy ho zlehka polaskaly, když se sklonila, aby postavila džbán a podala mu pohár s vínem. Zatoužil dotknout se jí, uchopit ji za ruku, nenasytně zabořit prsty do zlaté záplavy rozpuštěných vlasů. A přesto

se neodvážil, neboť z dívky, byť jistě prosté služebné, vyzařovala téměř majestátní vznešenost.

Skutečně už stárnu, ušklíbl se v duchu, když mne napadají podobné poetické věci.

Sebral proto odvahu a pokusil se sevřít Juditě ruku ve své dlani. S překvapivou silou mu ji vzápětí vytrhla a blýskla po něm přísným pohledem. V tmavých očích se jí rozhořely nebezpečné plamínky.

„Jsi hostem Jeho Milosti českého krále, pane, a očekává se od tebe tedy, že se podle toho také budeš chovat! Muži se zde, u pražského královského dvora, chovají k paním jako rytíři. Tohle měj prosím vždy na paměti.“

Ta slova ho pálila víc, než kdyby mu uštedřila pořádný políček. Než se však zmohl na jediné slovo, byla krásná číšnice pryč.

Jen ten jemný obláček sladké květinové vůně po ní zůstal.

Jacob se zasněně zahleděl směrem, kterým dívka zmizela.

Věděl, že se zamiloval, a věděl také, že Katrina pro něj tímto okamžikem přestala existovat.

„Proč si tak pečlivě myješ ruce, prosím tě? Nechystáme se přece ošetřovat nemocné!“ zasmála se Anežka, když si povšimla zápalu, s jakým si Judita již drahnou dobu drbala ruce, až byly téměř rudé.

„Chci z nich smýt pomyslnou špínu. Některým mužům z ozbrojených doprovodů našich vzácných hostů chybí dobré mravy,“ odpověděla jí Judita roztrpčeně. Dosud se nedokázala zbavit nepříjemného pocitu, který v ní vyvolala drzá pozornost velitele stráží, jemuž dolévala víno.

Nevěděla, kdo je jeho pánem, z jeho poznámky vyvodila jen to, že to bude vévoda. A těch se sem o letošních Vánocích sjelo nepočítaně.

Nakrátko zaváhala, zda si nepostěžovat otci a nepoukázat na to, jak ponižující zkušenosti ji vystavil. Potom však ten nápad zavrhla.

S podobnými překážkami se musím vypořádat sama, usoudila. Nerozeběhnu se přece hned za tatínkem jen proto, že mě chytil za ruku nějaký napůl podroušený ozbrojenec!

„Někteří muži prý už jsou... takoví,“ poznamenala překvapivě dospěle Anežka. „Vnucují paním svou pozornost.“ Anežce neunikla zkušenost, jakou sestra před chvílí získala.

Judita k ní udiveně vzhlídlá. „Jak to víš?“ užasla.

Anežce zbarvil hezké tváře nachový ruměnc. „Zaslechla jsem to. Znáš komorné.“ Rychle sklopila oči.

Anežka byla cudná a o podobných věcech se bavit nehodlala.

Judita přestala s tou přehnanou očistou, utřela si ruce do bělostného plátna a přistoupila k sestře. „Co když i naši manželé budou jednou takoví? Co když nám otec vybere ženichy, kteří nectí dvorné mravy?“ Nikdy předtím ji něco podobného nenapadlo, až nyní. Zachvěla se trochu při té představě, jako by se jí dotkla ledová ruka.

„Nevěřím, že by otec něco podobného připustil. Jsem přesvědčena, že nám vybere dobré manžele. Je to přece rytíř a velký král, který své dcery upřímně miluje,“ odpověděla Anežka, v hlase přesvědčení. „A vůbec, takové úvahy jsou jistě předčasné.“

Netušila však, jak nesmírně se mýlí.

„Paní, už je čas!“ Na prahu se objevila jedna ze služebných, ve tváři vepsané rozpaky. To byl také nápad, aby

královské dcery vypomáhaly při hostině, pomyslela si rozmrzele. Nevěděla, jak s nimi mluvit, jak se k nim chovat.

„Užůž!“ mávla na ni Judita bílou utěrkou a rychle zamířila k umývadlu, postavila do něj džbán s ohřátou vodou a přes paži si přehodila několik plátěných ručníků.

Ještě omyje otcovým hostům před hodokvasem ruce, a tím její povinnosti pro dnešek skončí.

Bernard s nedočkavým napětím sledoval, jak se k němu blíží půvabná služebná, která mu před chvilkou dolila víno. Byl pevně rozhodnutý, že se ji pokusí mezi těmi desítkami královského služebnictva najít, pokud se do hodovní síně nevrátí s nějakým dalším posláním. Štěstí mu přálo – dívka se k němu nyní blížila s umývadlem a ručníky, aby mu omyla ruce.

„Dovolíš, pane?“ Její hlas hladil jako samet, když mu na ruce lila příjemně vlažnou vodu.

Bernard si sice přichystal řeč protkanou lichotivými slůvky, zapomněl však na ni ve chvíli, kdy se zahleděl do dívčinyh očí. Byly velké a tmavé jako bezedná jezera. „Děkuji,“ vypravil ze sebe namísto připraveného proslovu, rád, že se zmohl alespoň na něco. Věděl nicméně, co udělá dál.

Judita mu podala bělostné plátno, aby si mohl osušit ruce, a Bernard té příležitosti využil, aby nechal sklouznout z prstu zlatý rodový prsten. Cinkl o dno umývadla, což Juditě neuniklo. Obratně vylovila masivní zlatý kroužek, který se uprostřed rozšiřoval. Na zlaté plošce byli znázorněni tři lvi, ozdobení drobnými démanty, kteří jako by přidržovali nevelký drahokam, zasazený ve středu.

„Ztratils prsten, můj pane, a jistě vzácný!“ To už Judita ten krásný a bezpochyby drahocenný šperk vylovila a podávala jej Bernardovi.

Ten se na ni usmál téměř prosebně, vzal si od ní prsten a spěšně jí ho navlékl na prsteník. Zlatý kroužek byl pro Juditin útlý prst příliš velký, takže se jí ploška se lvy okamžitě otočila do dlaně.

„Ztratil jsem ho rád a s ním i své srdce, má krásná paní, a jen proto, abys ho našla ty. Dovol, abych ti ho věnoval na důkaz hluboké oddanosti.“ Bernard jí s těmi slovy podržel nakrátko prsty ve svých, ale bylo to jiné sevření než to, které zažila před chvílí. Nebylo majetnické, jako ten téměř surový stisk velitele stráže, ale něžné, téměř nesmělé.

Tenhle neznámý host byl skutečný rytíř.

Judita se mu pozorně zahleděla do tváře. Léta se mu do ušlechtilých rysů vepsala prvními vráskami a plavé vlasy měl na skráních prokvetlé dvěma třemi stříbrnými nitkami.

A přesto ji přitahoval víc než leckterý z urozených mladíků, o jejichž pozornosti neměla zrovna nouzi. Z modrých očí mu vyzařovala upřímnost a laskavost. Zračilo se v nich však ještě cosi víc.

Byl to hluboký cit.

Judita rychle sklopila zrak. Cítila, jak jí tváře polil nach a srdce se jí rozbušilo jako splašené. Nevytrhla tentokrát ruku z jeho. Ten dotyk jejich prstů byl slastný a probouzel v ní cosi dosud nepoznaného.

Mohla to být rodící se náklonnost? Mohla to být láska? Netušila.

Neuniklo jí, že ji kradmým, postranním pohledem začal sledovat jeden ze spolustolovníků, a tak raději opatrně, téměř nerada vymanila prsty z toho vzrušivého sevření.

Chystala se ještě cosi namítnout, jen čistě ze slušnosti, ale Bernard ji opět něžně uchopil za ruku a přiměl ji sevřít dlaň, aby prsten nesklozl. „Ponech si ho, prosím. Ponech si ten prsten a s ním i vzpomínku na tuto výjimečnou chvíli,“ požádal tiše, aby ho spolustolovníci nezaslechli. Zahleděl se jí přitom do očí a jeho pohled mluvil o lásce a oddanosti, o touze a vášni. Judita raději rychle odvrátila zrak, aby z něj nevyčetl, že v ní zažehl stejné pocity. „Mohu tě vidět po hostině? Mohu s tebou promluvit alespoň na krátkou chvíli?“ naléhal na ni téměř prosebně.

„Ach, pane, vždyť tě vlastně neznám!“ namítla Judita.

„Promiň mi prosím, že jsem, oslněn tvou krásou, zcela zapomněl na dobré mravy. Vždyť jsem se ti ani nepředstavil. Co jsem to za rytíře! Dovol, abych to napravil,“ omluvil se Bernard, jako by si teprve nyní uvědomil, co se sluší a patří.

Jenže vtom už zazněla hudba k tanci a Judita sebou téměř poděšeně trhla, když šum v hodovní síni prořal vysoký, lkavý tón píšťal. Bernardovo jméno utonulo v té sladké melodii.

Judita jako by si náhle uvědomila své povinnosti, spěšně se chopila umývadla a vmžiku byla pryč.

Judita se opřela o zeď nedaleko postranního východu z hodovní síně. Nevěděla ani, jak se sem, na nádvoří před palácem, vlastně dostala. Umývadlo a zbývající ručníky spolu s prázdnou konvicí, zanechala v předsíni jídelny.

Potřebovala být sama.

Musela si utřídit myšlenky a zbavit se toho nepředstavitelného a dosud nepoznaného zmatku, který se jí po setkání s tím pohledným cizím šlechticem zmocnil.

Povšimla si ho hned, když mu dolévala víno. Byl jiný než ti ostatní vzácní a urození hosté sešněrovaní dvorskou etiketou, které letos sezval otec na Vánoce. Věděla moc dobře, že ho k tomu nevedla jen křesťanská dobrota srdce – určitě vkládal do podobného setkání nejednu politickou naději. Učinil navíc několik víceméně nezastřených narážek na to, že při této příležitosti jistě vybere ženicha alespoň pro jednu ze svých dcer.

Nebránila se tomu, nebo o tom spíš ani příliš nepřemýšlela, protože takový už byl úděl královských dcer.

Stačil však jediný večer a všechno bylo jinak.

Představa, že by měla strávit celý život po boku nějakého cizince, kterého jí přidělili na otcovo přání, se jí teď zdála neúnosná.

Dotkla se širokého zlatého kroužku, který jí navlékl na prst neznámý host. Pak si prsten opatrně stáhla, aby si ho pořádně prohlédla. V blikotavém světle louče, která plála na zdi nad ní, se zatřpytily démanty zdobící tři zlaté lvy. Jejich oči, drobné safíry, ožily modrým třpytem, a diamant uprostřed zaplál tisíci jiskérek.

Judita si přitiskla drahocenný šperk k ňadrům a teprve pak si ho opět navlékla na prsteník.

„Proč jsem ten prsten vůbec přijala? Od cizince, od muže, jehož neznám a který se mi vlastně ani nepředstavil?“ zašeptala. Necítila však zděšení ani stud. A věděla moc dobře, proč ten šperk neodmítla.

Do otcova hosta se totiž zamilovala na první pohled. Jeho rytířské chování ji okouzlo, na hezké rysy jeho mužné tváře nikdy nezapomene, stejně jako na hluboký melodický hlas, kterým k ní promlouval.

Jeho prsten bude chovat jako vzácnou památku na chvíli, v níž byla šťastná. Nevzdá se ho nikdy.

Začalo sněžit a hebké bělostné vločky zvolna pokryly nádvoří mezi palácem a bazilikou svatého Víta.

Judita to však nevnímala. Celý její život se dnešního večera změnil. Vše nyní vnímala v novém světle.

Náhle si uvědomila, že ta proměna královské dcery v prostou služtičku, které se tak bránila, byla možná k něčemu dobrá. Nyní bude mít alespoň jistotu, že si ji ten, kdo ji obdaroval prstenem, vyvolil ne pouze proto, že je královská dcera, ale pro ni samotnou.

Nitro jí v tu chvíli zaplavilo štěstí, omamné a sladké. Věděla, že se jí právě dostalo toho nejkrásnějšího dárku k Vánocům.

Bernard se prodral mezi tanečnice postávajícími kolem hudebníků v očekávání další ryčné melodie. Měl jediný cíl – nalézt neznámou služebnou, která mu už podruhé dnešního večera tak nečekaně, rychle zmizela.

Ztemnělá chodba na něj dýchla ledovým chladem, když se konečně dostal z hodovní síně. Dívku tam však nenašel a nebyla ani v kuchyni, kam nahlédl. Ta zela prázdnotou, jen v kotlících nad ohništi bublaly nějaké dobroty, jistě chystané jako půlnoční občerstvení.

A co když ji už nikdy nespátřím? Co když se vytratila jako krásný přelud navždy, zoufal si. Pak bych zůstal navěky sám, i v manželství, které bych možná uzavřel z politických důvodů a kvůli dědicovi.

Rozběhl se chodbou, která zaduněla ozvěnou jeho kroků, k postrannímu východu na nádvoří. Sníh je pokrýval jako úbělová krajková příkrývka.

U stěny se choulila dívčí postava.

„Paní!“ zvolal Bernard tiše, aby ji nepolekal.